

Календарно-тематичне планування
Історія України(52 години, 1,5 години на тиждень), всесвітня історія (35 годин, 1 година на тиждень)
9 клас

Складено згідно з навчальною програмою, затвердженою Наказом Міністерства освіти і науки України від **21.02.2019**
№ 236

9 клас	Історія України	<i>Повторення. Вступ.</i>
	Всесвітня історія	<i>Розділ 1. Європа в час Французької революції та наполеонівських війн</i>
	Всесвітня історія	<i>Розділ 2. Європа та Америка в добу революцій і національного об'єднання (1815–1870 рр.)</i>
	Історія України	<i>Розділ 1. Українські землі у складі Російської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</i>
	Історія України	<i>Розділ 2. Українські землі у складі Австрійської імперії наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.</i>
	Історія України	<i>Розділ 3. Повсякденне життя та культура України кінця XVIII – першої половини XIX ст.</i>
	Всесвітня історія	<i>Розділ 3. Модернізація країн Європи та Америки в останній третині XIX – на початку XX ст. Пробудження Азії</i>
	Історія України	<i>Розділ 4. Українські землі у складі Російської імперії в другій половині XIX ст.</i>
	Історія України.	<i>Розділ 5. Українські землі у складі Австро-Угорщини в другій половині XIX ст.</i>
	Всесвітня історія	<i>Розділ 4. Міжнародні відносини (друга половина XIX – початок XX ст.)</i>
	Історія України	<i>Розділ 6. Україна початку XX ст. перед викликами модернізації</i>
	Всесвітня історія	<i>Розділ 5. Розвиток культури та повсякденне життя (кінець XVIII – початок XX ст.)</i>
	Історія України	<i>Розділ 7. Повсякденне життя та культура України в середині XIX – на початку XX ст.</i>
	Всесвітня історія	<i>Узагальнення до курсу: Основні ідеї, здобутки, виклики «довгого» XIX ст.</i>

№	9-А	9-Г		Результати навчально-пізнавальної діяльності	Тема уроку	Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт:	Д/З примітка
				Знаю: хронологічні межі та періодизацію історії Нового часу, час входження українських територій до складу Російської та Австрійської імперій; адміністративно-територіальний устрій українських земель у складі Російської та Австрійської імперій; чисельність, соціальний і національний склад населення України в XIX ст.; хронологічні межі «довгого» XIX ст., етапів українського національного відродження. Розумію: вплив подій і тенденцій європейської історії на розвиток України; «довге» XIX ст. як час суспільної модернізації та національного відродження в Європі; головні цілі та сутність національної політики Російської та Австрійської імперій; особливості розвитку України та етапів українського національного руху від кінця XVIII до початку XX ст.; спільні й відмінні риси українського та загальноєвропейського історичного розвитку; поняття «довге XIX століття», «модернізація», «національне відродження», «смуга осілості», «губернія». Умію: обґрунтувати хронологічні межі «довгого» XIX ст.; показати на карті українські території у складі Австрійської та Російської імперій; охарактеризувати політичне і соціальне становище України наприкінці XVIII – на початку XX ст.; пояснити чинники та механізми змін у чисельності,	ПОВТОРЕННЯ. ВСТУП Сутність Нового часу. Ранній Новий час в історії України. «Довге» XIX століття: доба модернізації та національного відродження в Європі. Адміністративно-територіальний устрій українських територій у складі Російської та Австрійської (Австро-Угорської) імперій. Періодизація історії України XIX ст. (за етапами національного руху). Населення: чисельність, соціальний і національний склад. Іншоетнічні групи на українській території: поляки, росіяни, кримські татари, євреї, німці та ін. «Смуга» осілості» для євреїв. Розділ 1. ЄВРОПА В ЧАС	Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: підготувати повідомлення (або есе) про європейські зв'язки України в Ранній Новий час; - зіставити (усно або письмово) оглядові карти з історії України, зокрема адміністративно-територіального устрою: станом на середину XVIII ст. і на початок XIX ст. Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: – підготувати есе на тему «Права	

			соціальному й національному складі населення України. Знаю: — хронологічні межі й періодизацію Французької революції, час існування імперії Наполеона I, дату Віденського конгресу й утворення Священного союзу; — напрямки походів Наполеона I. Розумію: — причинний зв'язок між ідеями епохи Просвітництва, кризою «старого порядку» і революцією у Франції; — Французьку революцію як поштовх до модернізації в соціальній та культурній сферах життя Європи; — поняття «конституційна монархія». Умію: — показати на карті напрямки походів Наполеона I і територіальні зміни, пов'язані з наполеонівськими війнами та рішеннями Віденського конгресу; — розкрити передумови і сутність Французької революції; — визначити вплив Французької революції й політики Наполеона на розвиток європейських країн; — пояснити причини краху наполеонівської імперії, наслідки рішень Віденського конгресу; - обґрунтувати судження про історичне значення Декларації прав людини і громадянина, Цивільного кодексу Наполеона, діяльності Дантона Знаю: — дати Липневої революції у Франції, збройного виступу декабристів у Росії, «Весни	ФРАНЦУЗЬКОЇ РЕВОЛЮЦІЇ ТА НАПОЛЕОНІВСЬКИХ ВІЙН Криза «старого порядку» (французьке суспільство наприкінці XVIII ст., доба Просвітництва). Французька революція кінця XVIII ст. Консульство та Імперія у Франції. Наполеон Бонапарт. Історичне значення Французької революції. Віденський конгрес. Священний союз. Практичне заняття. На основі аналізу доступних джерел укласти історичний портрет діяча Французької революції (на вибір учителя). Узагальнення. Тематичне оцінювання Розділ 2. ЄВРОПА ТА АМЕРИКА В ДОБУ РЕВОЛЮЦІЙ І НАЦІОНАЛЬНОГО ОБ'ЄДНАННЯ (1815–1870 рр.) Індустріальна революція у країнах Західної Європи та її наслідки. Парламентаризм. Спроби осмислення нової дійсності. Консерватизм, лібералізм, соціалізм. Національна ідея (націоналізм). Повсякденне життя. Практичне заняття. Суспільні наслідки індустріальної революції, зміни в житті та побуті різних верств населення	людини і громадянина в яcobінській Франції», «Утвердження принципів громадянського рівноправ'я: від Декларації прав людини і громадянина до Цивільного кодексу Наполеона» та ін.; — на основі аналізу доступних джерел укласти історичний портрет діяча Французької революції (на вибір учителя). Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: — підготувати аналітичну записку (після пояснень учителя і відповідно до запропонованої ним схеми) про суспільні наслідки індустріальної революції, зміни в житті та побуті різних верств населення в XIX ст., інше (на вибір учителя); на основі аналізу доступних джерел укласти історичний портрет лідера національного руху (на вибір учителя).	
--	--	--	--	---	--	--

			народів», об'єднання Італії та Німеччини, Громадянської війни в США, час розгортання чартистського руху, здобуття незалежності країнами Латинської Америки, Східної (Кримської) війни. Розумію: – поняття «індустріальне суспільство», «ідеологія», «консерватизм», «лібералізм», «соціалізм», «нація», «націоналізм», «соціалізм», «реставрація», «парламентська демократія», «чартистський рух», «професійна спілка», «західники», «слов'янофіли», «карбонарії», «Весна народів», «аболіціонізм». Умію: – пояснити вплив індустріальної революції в Західній Європі на суспільний розвиток світу; – охарактеризувати політичний і соціально-економічний розвиток країн Європи та Америки в першій половині XIX ст., соціальну структуру європейських суспільств, зміни в повсякденному житті; – простежити становлення парламентської демократії в Європі; – визначити передумови і наслідки «Весни народів», об'єднання Італії та Німеччини, Громадянської війни та Реконструкції в США; – визначити причини формування національно-визвольних рухів у країнах Європи, національні особливості й наслідки революцій 1848–1849 рр.; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Джузеппе Гарібальді, Камілло Кавура, Отто фон Бісмарка, Авраама Лінкольна, Сімона Болівара.	Парламентські реформи у Великій Британії. Чартизм. Велика Британія – «майстерня світу». Зовнішня і колоніальна політика Великої Британії. Франція у період Реставрації Бурбонів. Революція 1830 р. Липнева монархія. Австрійська імперія доби Клемент фон Меттерніха. Суспільні рухи в Російській імперії в першій половині XIX ст. «Весна народів». Революції 1848–1849 рр. в Західній і Центральній Європі. Національні рухи слов'янських народів. Об'єднання Німеччини та Італії. Громадянська війна у США і Реконструкція Півдня. Утворення незалежних держав у Латинській Америці (оглядово). Практичне заняття. На основі аналізу доступних джерел укласти історичний портрет лідера національного руху (на вибір учителя) Узагальнення. Тематичне оцінювання		
			Знаю: дати входження українських територій до складу Російської імперії, назви і час існування козацьких формувань після ліквідації Запорозької Січі (Задубнайська січ, Азовське	Розділ 1. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст.	– проаналізувати (усно або письмово) програмні документи Кирило-Мефодіївського братства під кутом зору відображення в них минулого/майбутнього України або/і з	

			козацьке військо, Чорноморське / Кубанське козацьке військо), час початку індустріальної революції в Україні, діяльності осередків національного та опозиційних рухів, Кирило-Мефодіївського братства; хронологічні межі найбільших соціальних виступів першої половини XIX ст. (селянські виступи під проводом Устима Кармелюка на Поділлі, повстання військових поселенців на Харківщині, селянські рухи «Київська козачина» і «Похід у Таврію за волею»); Розумію: вплив індустріальної революції на розвиток міст, торгівлі, транспорту, соціальну структуру суспільства; роль Харківського і Київського університетів як центрів українського національного відродження; програмні положення та ідейні засади діяльності Кирило-Мефодіївського братства; роль загальноросійського і польського визвольних рухів в історії України; розбіжності в цілях українського, російського і польського рухів на території України; поняття «чумакування», «порто-франко», «індустріальна революція (промисловий переворот)». Умію: показати на карті зміни української території наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст., місця діяльності політичних і національно-культурних організацій, території, охоплені соціальними протестами; охарактеризувати політичний і соціально-економічний стан українських земель, особливості першого етапу індустріальної революції, розгортання національного руху, діяльність	Політика Російської імперії щодо українських етнічних територій. Козацтво після ліквідації Запорозької Січі. Соціально-економічне становище. Села і міста. Торгівля. Чумацький промисел. Криза кріпосницької системи. Початок індустріальної революції. Нова модель соціально-економічного розвитку Півдня України. Порто-франко Одеси. Початок українського національного відродження. Формування сучасної української національної самосвідомості. Новгород-Сіверський автономістський гурток. Харківський осередок українського відродження/руху Кирило-Мефодіївське братство. Польський національно-визвольний і російський опозиційний рухи на території України. Польське повстання 1830–1831 рр. і його наслідки для України. Соціальні рухи.	позиції формування прав і свобод людини; – проаналізувати (усно або письмово) літературні твори Тараса Шевченка в контексті розвитку українського національного руху; – укласти порівняльну таблицю «Україна в програмних документах українського, польського і російського національних/визвольних рухів».	
--	--	--	---	--	--	--

				Кирило-Мефодіївського братства; пояснити вплив індустріальної революції на соціально-економічний розвиток України, значення діяльності Кирило-Мефодіївського братства для національного руху; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Миколи Костомарова, Пантелеймона Куліша.	Практичне заняття) програмні документи Кирило-Мефодіївського братства Узагальнення. Тематичне оцінювання		
				Знаю: дати входження українських територій (Галичини, Буковини) до Австрійської імперії; період діяльності «Руської трійці», хронологічні межі «Весни народів», соціальних виступів першої половини XIX ст. (рух опришків на Прикарпатті, виступи під проводом Лук'яна Кобилиці на Буковині). Розумію: причини, які зумовили провідну роль греко-католицької церкви і духівництва в українському русі Галичини; ідейні засади діяльності гуртка «Руської трійці», Головної руської ради; історичне значення альманаху «Русалка Дністровая»; поняття «будителі», «Весна народів». Умію: показати на карті Галичину, Буковину і Закарпаття у складі Австрійської імперії, місця діяльності громадсько-культурних організацій; охарактеризувати політичний і соціально-економічний стан українських регіонів у складі монархії Габсбургів, йосифінські реформи та їх вплив на західноукраїнське суспільство; визначити наслідки діяльності «Руської трійці», революції 1848–1849 рр., роль греко-католицького духівництва в житті західноукраїнського суспільства, особливості	Розділ 2. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ наприкінці XVIII – у першій половині XIX ст. Політика Австрійської імперії щодо українських територій. Йосифінські реформи. Соціальні протести. Початок українського національного відродження. «Будителі» Закарпаття. Товариство галицьких греко-католицьких священиків. «Руська трійця». Європейська революція 1848–1849 рр. в українських регіонах Австрійської імперії. Соціальні рухи. Скасування панщини. Головна руська рада та її національна програма. Газета «Зоря Галицька». Перший досвід парламентської діяльності. Практичне заняття	підготувати повідомлення про історію альманаху «Русалка Дністровая», проаналізувати його зміст під кутом зору ідейного та емоційного наповнення, важливого для розвитку національного руху; підготувати уявний допис до газети «Зоря Галицька» з позиції сучасника революційних подій 1848 р., поборника прав людини.	

				українського руху в Закарпатті та Буковині; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Маркіяна Шашкевича, Олександра Духновича.	Узагальнення. Тематичне оцінювання		
				Знаю: дати заснування університетів у Харкові та Києві, відновлення діяльності Львівського університету, виходу друком «Енеїди» Івана Котляревського, «Кобзаря» Тараса Шевченка. Розумію: суперечності розвитку української культури під впливом модернізаційних процесів і політики Російської та Австрійської імперій; причинно-наслідковий зв'язок між модернізаційними процесами та змінами в житті й побуті людини; значення історичних пам'яток, фольклору й етнографії в дослідженні національних ознак українців і формуванні національної свідомості; пошук науково-історичних підвалин української самобутності як частину національного руху; поняття «класицизм», «романтизм», «національна ідея». Умію: охарактеризувати розвиток освіти, науки й культури в Україні, формування нової української літератури та сучасної літературної мови; визначити особливості розвитку освіти, науки і культури, причини і наслідки культурних зрушень, особливості повсякденного життя; пояснити зумовленість культурних процесів потребами національного розвитку, суперечливі наслідки модернізаційних процесів для розвитку національної освіти і культури; узагальнити діяльність Івана Котляревського, Тараса Шевченка, Пантелеймона Куліша, Миколи Гоголя, Василя Каразіна, Григорія	Розділ 3. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ кінця XVIII – першої половини XIX ст. Повсякденне життя. Становище жінки. Умови розвитку культури. Освіта. Львівський університет. Відкриття університетів у Харкові та Києві. Поступ науки. Видатні вчені. Культурно-освітні товариства. Розвиток української літератури. Становлення сучасної української літературної мови. Музика, театр, образотворче мистецтво, архітектура Практичне заняття історію альманаху «Русалка Дністровая» Узагальнення. Тематичне оцінювання	підготувати міні-проект про повсякденне життя мешканців України (селян, міщан, торговців, поміщиків) в першій половині XIX ст.; підготувати і здійснити віртуальну мандрівку «Пам'ятки образотворчого мистецтва та архітектури України першої половини XIX ст.»; підготувати план доповіді «Наш край в кінці XVIII – першій половині XIX ст.»	

			Квітки-Основ'яненка, Петра Гулака-Артемовського, Євгена Гребінки, Михайла Максимовича, Михайла Остроградського; розпізнати й описати пам'ятки архітектури та образотворчого мистецтва, виконані під впливом художніх принципів класицизму і романтизму. Знаю: – час парламентських реформ у Великій Британії, «великих реформ» у Росії, «добі Мейдзі» в Японії, Молодотурецької й Сінхайської революцій; – дати утворення дуалістичної Австро-Угорщини, першої російської революції, столипінських реформ. Розумію: – вплив результатів франко-пруської війни на суспільний розвиток Франції та Німеччини; – поняття «гомруль», «домініон», «експансіонізм», «дуалістична монархія», «антимонопольне законодавство», «індустріалізація», «монополія», «трест», «синдикат», «картель», «колоніальна імперія», «дискримінація», «сегрегація», «суфражизм», «фемінізм», «пробудження Азії». Умію: – показати на карті напрямки колоніальної експансії й колоніальні володіння Великої Британії, Франції та Німеччини, території незалежних держав на Балканах, Японію, Китай, Османську імперію; – охарактеризувати тенденції суспільно-політичного та економічного розвитку країн Європи та Північної Америки, парламентські	Розділ 3. МОДЕРНІЗАЦІЯ КРАЇН ЄВРОПИ ТА АМЕРИКИ в останній третині XIX – на початку XX ст. ПРОБУДЖЕННЯ АЗІЇ Монополізація економіки. Зростання ролі держави в суспільному житті. Завершення формування індустріального суспільства в розвинених країнах світу. Франко-пруська війна та її наслідки. Третя Республіка у Франції. Жорж Клемансо. Німецька імперія. Канцлерство Отто фон Бісмарка. Перехід Німеччини до «світової політики». Втрата Великою Британією промислової першості. Посилення колоніальної експансії. Ліберальні реформи Девіда Ллойд Джорджа. Економічне піднесення США. Антитрестівське законодавство. Експансіонізм. Режим сегрегації в південних штатах. «Справедливий курс» Теодора Рузвельта. «Нова демократія» Томаса Вудро Вільсона. «Великі реформи» в Росії. Зовнішня і колоніальна політика Російської імперії.	Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: – укласти порівняльну таблицю реформаторських заходів, що їх здійснювали під впливом модернізаційних процесів у XIX і на початку XX ст. уряди Росії, Австро-Угорщини, Німеччини, Франції, Великої Британії, Італії (на вибір учителя); – підготувати пояснення, чому впродовж XIX ст. відбулася еволюція європейського соціалістичного руху від радикальних до поміркованих форм і легальної парламентської діяльності; – на підставі доступних текстових і візуальних джерел підготувати замітку (репортаж) про суперечливі наслідки колоніальної політики для метрополій і країн Азії та Африки.	
--	--	--	--	---	--	--

			реформи у Великій Британії, «великі реформи» в Російській імперії, особливості розвитку Австро-Угорщини; – визначити причини і наслідки індустріалізації, монополізації провідних галузей економіки, переходу Німецької імперії до «світової політики», впровадження антитрестівського законодавства в США, російських реформ 1860–1870-х років, російської революції 1905–1907 рр., столипінських реформ, національних рухів слов'янських народів; – пояснити причини відмінностей у темпах розвитку країн Європи та Америки, сутність революції Мейдзі, Молодотурецької й Сінхайської революцій; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності королеви Вікторії, Олександра II, Отто фон Бісмарка, Франца-Йосифа I, Теодора Рузвельта, Девіда Ллойд Джорджа, Жоржа Клемансо, Сунь Ятсена.	Революція 1905–1907 рр. Столипінські реформи. Австро-Угорщина – дуалістична монархія. Утворення нових незалежних держав на Балканах. «Доба Мейдзі» в Японській імперії. Початок японської територіальної експансії. Сунь Ятсен. Сінхайська революція. Спроби модернізації Османської імперії. Практичне заняття. Укласти порівняльну таблицю реформаторських заходів, що їх здійснювали під впливом модернізаційних процесів у XIX і на початку XX ст. уряди Росії, Австро-Угорщини, Німеччини, Франції, Великої Британії, Італії (на вибір учителя); Узагальнення. Тематичне оцінювання	
			Знаю: хронологічні межі Східної (Кримської) війни, дати скасування кріпацтва і панщини, будівництва першої залізниці Одеса–Балта, створення Київської громади, Південно-Західного відділу Російського географічного товариства, Братства тарасівців, ухвалення Валувського циркуляру та Емського указу. Розумію: особливості проведення «великих реформ» 1860–1870-х років в Україні; причинно-наслідковий зв'язок між аграрними	Розділ 4. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ РОСІЙСЬКОЇ ІМПЕРІЇ в другій половині XIX ст. Українське питання в контексті міжнародних відносин. Східна (Кримська) війна 1853–1856 рр. Ліквідація кріпацтва та реформи 1860–1870-х років.	проаналізувати політику російської імперської влади в Україні на підставі Валувського циркуляру, Емського указу та інших доступних офіційних актів (<i>на вибір учителя</i>) й підготувати відповідне резюме; проаналізувати програмні засади й форми організації українського руху на підставі публікацій його лідерів, офіційних документів, спогадів (<i>на вибір учителя</i>) й підготувати відповідне резюме;

				реформами і розгортанням індустріальної революції, розвитком міст, залізничного будівництва, змінами в соціальній структурі населення, зародженням робітничого і соціал-демократичного рухів; роль інтелігенції в розвитку українського національного руху та осучасненні суспільства; вплив заборонних актів російської імперської влади (Валуєвського циркуляру, Емського указу) на динаміку розвитку українського руху; поняття «індустріалізація», «урбанізація», «інтелігенція», «громадівський рух», «земство». Умію: охарактеризувати особливості соціально-економічних перетворень в Україні у пореформений період, погляди і діяльність громадівців 1860–1890-х років; визначити причини й наслідки селянської реформи 1861 р., особливості інституційного етапу в розвитку українського руху, значення громадівського руху; пояснити роль і місце України в господарському житті Російської імперії; охарактеризувати кримськотатарське національне відродження; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Володимира Антоновича, Михайла Драгоманова, Ісмаїла Гаспринського	Модернізація промисловості й сільського господарства. Розширення внутрішнього ринку. Торгівля. Урбанізація. Будівельна лихоманка. Розвиток залізничного транспорту. Зміни в соціальній структурі суспільства. Формування інтелігенції й робітництва (пролетаріату). Родини українських підприємців. Громадівський рух 1860–1890-х рр. Київська громада. Хлопомани. Польське повстання 1863–1864 рр. та його наслідки для України. Південно-Західний відділ Російського географічного товариства. Молоді громади. Валуєвський циркуляр і Емський указ. Братство тарасівців. Національне відродження кримських татар. Зародження робітничого і соціал-демократичного рухів. Практичне заняття Узагальнення. Тематичне оцінювання	підготувати повідомлення «Українські підприємці XIX ст.», «Пам'ятки правової думки в Україні XIX ст.» та ін.	
--	--	--	--	---	--	---	--

			Знаю: дати селянської реформи, утворення товариства «Просвіта», Товариства імені Шевченка, перших українських політичних партій. Розумію: особливості політичного, соціально-економічного й культурного розвитку українських регіонів у складі Австро-Угорської монархії; поняття «русофіли/москвофіли», «народовці/українофіли», «радикали», «нова ера», «український П'ємонт». Умію: показати на карті Галичину, Буковину, Закарпаття, основні місця діяльності науково-культурних і суспільно-політичних осередків регіону; охарактеризувати мету й діяльність товариства «Просвіта», Наукового товариства імені Шевченка; пояснити роль і місце українських регіонів у господарському житті Австро-Угорщини, причини виникнення радикального руху, причини і наслідки трудової еміграції; обґрунтувати різниці в цілях українського, польського та єврейського рухів в українських регіонах Австро-Угорщини; визначити напрями діяльності перших українських політичних партій у Галичині, мету і наслідки кооперативного руху; обґрунтувати судження про історичне діяльності Юрія Федьковича, Івана Франка, Юліана Романчука, Володимира й Олександра Барвінських, Юліана Бачинського.	Розділ 5. УКРАЇНСЬКІ ЗЕМЛІ У СКЛАДІ АВСТРО-УГОРЩИНИ в другій половині XIX ст. Особливості соціально-економічного розвитку західноукраїнських регіонів. Селянська реформа в Австрійській імперії (1848 р.). Кооперативний рух. Трудова еміграція. Русофіли («москвофіли») і народовці («українофіли»). Товариство «Просвіта». Наукове товариство імені Шевченка. Народовська політика « нової ери ». Розгортання руху народовців у 1880–1890-х роках у Галичині, Буковині й Закарпатті. Радикальний рух у Галичині. Утворення політичних партій. Русько-українська радикальна партія, Українська національно-демократична партія. Українське представництво в Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні. Практичне заняття Узагальнення. Тематичне оцінювання	Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: підготувати повідомлення про культурне життя поляків/євреїв/німців (на вибір учителя) на території України в XIX ст.; скласти порівняльну таблицю розвитку українського руху в Російській та Австро-Угорській імперіях у XIX ст.	
--	--	--	--	--	--	--

				Знаю: — час створення Троїстого союзу і Антанти. Розумію: — поняття «геополітика», «військово-політичний союз», «мілітаризація», «метрополія». Умію: — показати на карті країни Троїстого союзу й Антанти, колоніальні володіння і сфери впливу великих держав (метрополій); — охарактеризувати основні тенденції міжнародних відносин у другій половині XIX – на початку XX ст.; — пояснити причини міжнародних криз і збройних конфліктів початку XX ст., створення військово-політичних блоків; — визначити наслідки боротьби європейських держав, США та Японії за перерозподіл світу; пояснити місце України в геополітичних стратегіях Російської, Німецької, Австро-Угорської імперій на зламі XIX–XX ст	Розділ 4. МІЖНАРОДНІ ВІДНОСИНИ (друга половина XIX – початок XX ст. Міжнародні відносини наприкінці XIX ст. Утворення військово-політичних блоків – Троїстий союз і Антанта. Початок боротьби за переділ колоніального світу. Міжнародні кризи та збройні конфлікти на початку XIX ст. Україна в геополітичних планах Російської, Німецької, Австро-Угорської імперій на зламі XIX–XX ст. Практичне заняття. Укласти порівняльну таблицю реформаторських заходів, що їх здійснювали під впливом модернізаційних процесів у XIX і на початку XX ст. уряди Росії, Австро-Угорщини, Німеччини, Франції, Великої Британії, Італії (на вибір учителя); Узагальнення. Тематичне оцінювання	Орієнтовні завдання для практичних і творчих робіт: - простежити (за доступними історичними джерелами) динаміку міжнародних відносин у другій половині XIX – на початку XX ст., результати міркувань представити в резюме	
				Знаю: дати створення основних українських політичних партій, подій російської революції 1905–1907 рр. (значущих для України), впровадження загального виборчого права в Австро-Угорській імперії, створення українських національно-культурних і військово-спортивних організацій, період проведення аграрної реформи Петра Столипіна. Розумію: тенденції й протиріччя соціально-економічного	Розділ 6. УКРАЇНА ПОЧАТКУ XX СТОЛІТТЯ ПЕРЕД ВИКЛИКАМИ МОДЕРНІЗАЦІЇ Особливості соціально-економічного розвитку. Індустріальна модернізація. Монополізація. Регіональна спеціалізація промисловості й сільського господарства. Кооперативний рух.	підготувати доповідь «Українська політична думка: між федералізмом і самостійністю», «Правозахисні аспекти в діяльності лідерів українського національного руху» та ін.; спираючись на доступні джерела встановити залежність між модернізацією повсякденного життя і трудовою еміграцією; укласти порівняльну таблицю	

			розвитку України початку ХХ ст., індустріальної модернізації, аграрної реформи Петра Столипіна, модернізації суспільно-політичного життя в Наддніпрянщині; вплив російської революції 1905–1907 рр. на активізацію українського руху в Російській імперії; значення австрійського конституційно-парламентського устрою для розвитку українського руху; поняття «страйк», «народне віче», «монополізація економіки», «кооперативний рух», «політизація національного руху», «ксенофобія». Умію: показати на карті українські території на початку ХХ ст., місця діяльності суспільно-політичних, національно-культурних організацій; охарактеризувати й проаналізувати особливості соціально-економічного розвитку українських земель, діяльність українських політичних партій та інших національних організацій, український національний рух у період російської революції 1905–1907 рр., боротьбу українців за реформу виборчої системи в Австро-Угорщині; пояснити причини і наслідки посилення тиску російської влади на український національний рух у 1907–1914 рр., результати діяльності українських парламентських громад у Державних думах; визначити передумови розвитку українського кооперативного руху і трудової еміграції селянства; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Євгена Чикаленка, Михайла	Політизація та радикалізація українського національного руху. Створення і діяльність політичних партій, культурно-освітніх і військово-спортивних організацій. Проблеми консолідації української нації. Самостійницька й автономістська течії в національному русі. Наростання політичної напруженості. Події російської революції 1905–1907 рр. в Україні. Діяльність українських парламентських громад у I і II Державних думах. «Українське питання» в III і IV Державних думах. Товариство українських поступовців. Українське представництво в Галицькому сеймі та австрійському парламенті у Відні. Аграрна реформа російського уряду та її вплив на Україну. Український політичний і національно-культурний рух у 1907–1914 рр. Реформа виборчої системи в	«Ідеї автономії та самостійності в програмах українських політичних партій Наддніпрянщини/Галичини»; проаналізувати програмні документи товариства «Просвіта»/«Сокіл»/«Січ» <i>(на вибір учителя)</i> та укласти уявний план діяльності його міського (сільського, гімназійного) осередку в Галичині на початку ХХ ст.	
--	--	--	--	--	---	--

			Грушевського, Миколи Міхновського, Костя Левицького, Євгена Олесницького.	Австро-Угорщині. Посилення тиску з боку російської імперської влади на український рух. Прояви ксенофобії та шовінізму. «Справа Бейліса». Практичне заняття Узагальнення. Тематичне оцінювання Розділ 5. РОЗВИТОК КУЛЬТУРИ І ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ (кінець XVIII – початок XX ст.) Урізноманітнення форм і напрямів освіти. Університет як автономна інституція. Поява вищих навчальних закладів технічного профілю. Наукові й технічні досягнення. Література та мистецтво. Зародження масової культури. Масове виробництво. Науково-технічна революція зламу XIX–XX ст. та її вплив на людину й суспільства. Зміни у вигляді міст і сіл. Одяг. Індустріальні та традиційні суспільства. Емансипація. Практичне заняття. Зібрати й укласти в таблиці перелік фактів, які свідчать про зародження в XIX ст. масової культури / масового виробництва. Узагальнення. Тематичне оцінювання	– підготувати презентацію «Повсякденне життя людей на початку XX ст.»; – зібрати й укласти в таблиці перелік фактів, які свідчать про зародження в XIX ст. масової культури / масового виробництва	
			Знаю: – важливі для сучасності наукові й технічні винаходи, здійснені впродовж «довгого» XIX ст.; – найвідоміші правові пам’ятки XVIII–XIX ст.; – основні наукові й культурні центри Європи та США. Розумію: – тенденції розвитку культури, основні стилі мистецтва, зміни в житті та світогляді людей упродовж «довгого» XIX ст.; – поняття «романтизм», «класицизм», «реалізм», «еклектика», «модерн», «імпресіонізм», «масова культура», «масове виробництво». Умію: – охарактеризувати досягнення науки і техніки, духовної культури в провідних країнах світу, зміни у світогляді й повсякденному житті;			

				визначити прояви взаємодії культур народів Європи, Америки, Азії та Африки.			
				Знаю: дати створення університетів в Одесі й Чернівцях, утворення Наукового товариства імені Шевченка, обрання Андрея Шептицького митрополитом Греко-католицької церкви. Розумію: суперечливість умов розвитку української культури (залежність від національної політики імперій); розуміння прав людини і формування способів захисту людських свобод як важливі критерії історичного розвитку; роль науки й освіти в обґрунтуванні української національної ідеї, театру в розвитку українського руху; позитивне значення меценатства для розвитку української культури; роль церкви в суспільному житті українців; причини і наслідки змін, що відбулися у другій половині XIX і на початку XX ст. в освіті, науці, культурі, повсякденному житті; особливості розвитку культурного життя в різних регіонах України; поняття «емансипація», «реалізм», «український модерн», «меценат». Умію: показати на карті центри університетської освіти, місця розташування основних культурно-освітніх закладів і визначних пам'яток архітектури й образотворчого мистецтва; охарактеризувати вплив модернізації на суспільно-культурне життя українців, зміни в світогляді людини і повсякденному житті; розпізнати й описати пам'ятки архітектури й образотворчого мистецтва, створені під	Розділ 7. ПОВСЯКДЕННЕ ЖИТТЯ ТА КУЛЬТУРА УКРАЇНИ в середині XIX – на початку XX ст. Вплив процесів модернізації на суспільне життя українців, зміни у світовідчутті людини. Урізноманітнення форм і напрямів освіти. Боротьба за створення українського університету у Львові. Церковне життя. Емансипація жінки. Наукові товариства. Видатні вчені. Особливості розвитку культурного життя. Література. Український професійний театр. Музика. Українська романтична і реалістична школа живопису. Модерн у малярстві. Стилзація й модерн в архітектурі Повсякденне життя. Зміни в міській та сільській забудові. Опіка над здоров'ям і медичні служби. Дозвілля, розваги й задоволення культурних запитів. Практичне заняття	на основі аналізу доступних джерел укласти словесний (або письмовий) історичний портрет мецената, діяча української науки чи мистецтва другої половини XIX – початку XX ст. (на вибір учителя або учнів); підготувати презентацію «Вплив процесів модернізації на повсякденне життя та світогляд населення України»; підготувати план доповіді «Наш край в другій половині XIX – на початку XX ст.»	

			впливом художніх принципів реалізму і модернізму; обґрунтувати судження про історичне значення діяльності Андрея Шептицького, Івана Пулюя, Іллі Мечникова, Миколи Лисенка, Лесі Українки, Соломії Крушельницької, Марії Заньковецької, Василя Ханенка. Знаю: – хронологічні межі «довгого» XIX ст. і його внутрішню періодизацію; – взаємопов'язаність і взаємозалежність процесів господарського, соціального, політичного і культурного розвитку українського та інших європейських суспільств у XIX ст. Розумію: – поняття «модернізація». Умію: – охарактеризувати основні тенденції політичного, соціально-економічного та культурного розвитку світу впродовж «довгого» XIX ст.; – визначити внесок українського суспільства в загальноєвропейську культурну спадщину XIX ст.; – зіставити типові явища і процеси європейської та української історії в XIX – на початку XX ст.; – оцінювати історичні події XIX ст. з позиції формування «першого покоління» прав і свобод людини; – висловлювати судження щодо значення «довгого» XIX ст. для подальшого розвитку світу.	Узагальнення. Тематичне оцінювання Узагальнення до курсу. ОСНОВНІ ІДЕЇ, ЗДОБУТКИ, ВИКЛИКИ «ДОВГОГО» XIX СТОЛІТТЯ «Довге» XIX століття: основні ідеї, здобутки, виклики. Особливості української історії XIX ст. Внесок українського суспільства в загальноєвропейську культурну спадщину XIX ст.		
--	--	--	--	---	--	--